

פרשת נצבים וראש השנה תשפג – שלוש סגולות לשנה מבורכת מתוך התפילה

1. **ליקוטי תורה לרבנו הזקן תבוא מא,ג:** קוראים פרשת 'אתם נצבים היום' לפני ראש השנה, כי היום הזה קאי על ראש השנה ובו מחדשים הכריתת ברית על מתן תורה. **זוהר ג רלא,א:** אמר רבי יהודה לרבי שמעון בר יוחאי: יאמר לנו מר מילים משובחות לראש השנה. פתח רבי שמעון ואמר: 'ויהי היום' [בהפטרת חנה 'ויהי היום ויזבח אלקנה ונתן לפננה אשתו ולכל בניה ובנותיה מנות] - בכל אתר דכתיב 'ויהי' הוא לשון צער, ויהי היום - זהו ראש השנה שיש בו דין קשה על העולם, כדכתיב באיוב: 'ויהי היום ויבאו בני האלוקים' ויום ראש השנה הוזה.
2. **שו"ע רבנו הזקן תקפב,ו:** הגאונים תקנו לומר בעשרת ימי תשובה, בברכת אבות - 'זכרנו לחיים', בברכת גבורות - 'מי כמוך', בברכת הודאה - 'וכתוב לחיים טובים', ובשים שלום - 'ובספר חיים'. **טור תקפב:** אינו אומר 'לחיים טובים', עד לבסוף בברכת הודאה שאומר 'וכתוב לחיים טובים'. כי המבקש צריך תחילה דבר מועט ואחר כך מוסיף והולך ... משל לזה: אמר רבי אבא כותיים הללו יודעים לבקש על הפתחים. תחילה אומר תן לי מעט מים ונותנים לו. תנו לי בצל אחד ונותנים לו. ואז אומר 'בצל בלא פת מחליש את הלב...'

הרב שמואל אליהו בשם אביו, הראשון לציון הרב מרדכי אליהו [שיעור באתר ישיבה]: הודאה לקב"ה על העבר, מעוררת ישועות בעתיד. כפירוש הפסוק 'הודו לה' כי טוב - כי לעולם חסדו'. כשמודים לקב"ה כי טוב - בא רוב חסד לעולם. ולכן רק אחרי **שמודים בברכת הודאה**, אפשר לבקש בקשות נרחבות יותר, כמו בקשה לחיים טובים לכל בני בריתך.

ליקוטי שיחות יט/230: מצוות הביכורים מדגישה ביותר את ענין 'מדה כנגד מדה': היות ש'ויתן לנו ארץ זבת חלב ודבש', לכן אנו נותנים לו את ראשית פרי האדמה. ולכן גם מעשה המצווה עצמו - ש"ובאת אל הכהן ואמרת אליו, **הגדתי היום ... וענית ואמרת לפני ה' - באופן של הודאה בהרמת קול, לכן גם מידת ה'וענית' מלמעלה היא באופן של הרמת קול, 'בת קול יוצאת ואומרת תשנה לשנה הבאה'.**

3. **תפילת עשרת ימי תשובה:** זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים וכתבנו בספר החיים **למענך** אלוקים חיים ... **סוף תפילת אבינו מלכנו:** עשה **למענך** אם לא למעננו.

שמואל א א: והיה כי הרבתה להתפלל לפני ה' ועלי שמר את פיה: וחנה היא מדברת על לבה רק שפתיה נעות וקולה לא ישמע ויחשבה עלי לשכרה: ויאמר אליה עלי עד מתי תשתכרין הסירי את יינך מעליך: ותען חנה ותאמר לא אדני אשה קשת רוח אנכי ויין ושכר לא שתיתי ואשפך את נפשי לפני ה' - **רי"ף ברכות לא:** כיון דלמדנו מחנה **הלכתא גברותא בתפילה**, מהו הדבר שאינו הגון שראה בה עד שחשבה לשיכורה? ואין לומר ששכרות היה דבר שאינו הגון, שהרי באמת לא שתתה יין?

ליקוטי שיחות יט/296: כאשר עומדים לפני קודש הקודשים, אין מקום להיות מונחים בבקשות גשמיות ואפילו לא 'ונתתה לאמתך זרע אנשים'. וכאשר התפילה היא באופן של 'הרבתה להתפלל' - נדמה בעיניו כמו 'שכרות', כאדם שתפוס ברצונותיו והוא מנותק מהמקום הקדוש שנמצא בו. אולם חנה השיבה: 'ואשפוך את נפשי לפני ה'". אינני שיכורה מהרצונות שלי, אלא זה הביטוי העמוק ביותר להיותי קשורה לה', כי כל מציאותי חבוקה בו וכוונתי לתת את הילד לשרת את ה' כל ימי חייו.

4. **ספרי המלקטים בשם החפץ חיים:** הבקשה 'אבינו מלכנו כתבנו בספר זכויות' תמוהה: אם יש לנו זכות - אין צריכים בקשה, ואם אין זכות - כיצד יעשה עוול במשפט? אלא הבקשה שנשפוט אחרים לזכות וכך נהיה נידונים בעצמנו לכף זכות.

ליקוטי מוהר"ן סימן קיג: שמעתי בשם הבעש"ט כי קודם גזר דין ... מטעים את האיש עצמו ושואלים אותו על כיוצא בו, והוא פוסק הדין ואזי נגמר הדין. כמו שמצינו בדוד המלך ע"ה בבוא נתן הנביא וסיפר לו מעשה האורח וענה 'חי ה' ואזי נפסק הדין על דוד כאשר יצא מפיו. וזהו 'ונפרעין מן האדם מדעתו', כלומר ששואלין דעתו, ואעפ"כ הוא 'שלא מדעתו' כי אינו יודע שהדין עליו ... ולכן צריך ליזהר מאד שלא לגמור הדין [על אחרים] עד שישנה וישלש כי הוא סכנת נפשות.

5. **דרשת הרמב"ן לראש השנה:** היאך פסק רבי יוחנן ... שצדיקים גמורים נכתבים ונחתמים לאלתר לחיים וכי כל הצדיקים חיים וכל הרשעים מתים?! והרי רבותינו מהפכים קערה זו ואמרו כי מי שזכויותיו מרובים מעונותיו - **מריעים** לו (בעולם הזה, לנקותו מעונותיו וייטול שכרו שלם בעולם הבא)...

פירוש המשניות לרמב"ם ריש פאה: כשיעשה המצות בינו ובין בוראו - יגמלהו ה' **לעולם הבא**. אבל כשיעשה המצוות התלויות בתועלת בני אדם - תחשב לו לצדקה בעולם הבא - אבל ימצא (גם) טובה **בעולם הזה** בעבור שנהג הטוב בין בני אדם... ות"ת כנגד כולם, כי על ידי הלימוד יבוא לכל זה.